

Aleksander Kozłowski, Krzysztof A. Kuczyński, Roman Sadowski

DZIEJE I DORÓBEK NAUKOWY FILOLOGII GERMAŃSKIEJ
W UNIwersYTECIE ŁÓDZKIM W LATACH 1945-1985

I. Z historii germanistyki łódzkiej (1945-1952)

Historia łódzkiej germanistyki sięga roku 1945, kiedy to dekretem Rady Ministrów z dnia 24 maja tegoż roku powołany został do życia Uniwersytet Łódzki. Jesienią 1945 r. nastąpiło w ramach Wydziału Humanistycznego (od czerwca 1951 r. - Wydział Filologiczny) otwarcie Katedry Filologii Germańskiej, na czele której stanął profesor Zdzisław Żygulski, uprzednio kierownik filologii germańskiej na Uniwersytecie Lwowskim¹.

Trudna sytuacja germanistyki polskiej okresu powojennego, spowodowana m.in. nieliczną kadrą samodzielnych pracowników nauki, jak i brakiem specjalistycznego księgozbioru, znalazła swoje odbicie także w działalności łódzkiej placówki. Mimo niesprzyjających warunków, profesor Zdzisław Żygulski oraz kilku pracowników pomocniczych, jak np. Eugenia Sowińska, Stanisław F. Michalski (indolog) czy Arno Will, dążyli do trud pracy dydaktycznej i naukowej.

¹ M. H. S e r e j s k i, Pięć lat humanistyki na UL, [w:] Materiały do dziejów Uniwersytetu Łódzkiego (1945-1950), red. B. B a r a n o w s k i, K. D u d a - D z i e w i e r z, Łódź 1952; S. S k w a r o z y Ń s k a, Wydział Filologiczny, [w:] Uniwersytet Łódzki 1945-1970, Łódź 1970; K. A. K u c z y Ń s k i, Dzieje germanistyki na Uniwersytecie Łódzkim w latach 1945-1973, ZNUL 1974, S. I, nr 112; W. S m i e c h, Humanistyka na Uniwersytecie Łódzkim, [w:] Wzrost, dziś i jutro Łodzi, red. W. M i c h o w i c z, Łódź 1979.

Pierwszy rok akademicki studentów germanistyki Uniwersytetu Łódzkiego rozpoczął się jesienią 1945 r. przy udziale dziesięciu słuchaczy. Inaugurujący wykład wygłosił profesor Zdzisław Żygulski na temat "Deutsche Literatur des Mittelalters". Równoległe do ćwiczeń i wykładów było prowadzone seminarium "Die Technik des Dramas"².

Profesor dr habil. Zdzisław Żygulski (mianowanie na profesora nadzwyczajnego nastąpiło 12 VI 1946 r.) ogłasza cały szereg interesujących artykułów, m.in. "Życie na zamku średniowiecznym" (1948), "Fryderyka Hebbela »Moloch« i jego źródło" (1948), "O niemieckich przekładach »Dziadów« Adama Mickiewicza" (1949)³.

Przeprowadzone zostały dwa przewody doktorskie: Emilia Szarlitt "Das deutsche Werk von Stanisław Przybyszewski" (1949) oraz Arno Will "Das Gleichnis im deutschen Volkslied der Blütezeit" (1950), promotorem obydwu prac był prof. dr habil. Zdzisław Żygulski.

Powoli następowała konsolidacja Łódzkiej germanistyki, i tak np. w roku 1950 powołany został na stanowisko docenta indolog dr Stanisław F. Michalski, zaś biblioteka germanistyczna zawierała po- każną już liczbę 4 tys. woluminów, będąc sukcesywnie powiększana poprzez sprowadzanie książek z przedwojennych gimnazjów niemiec- kich, drogą zakupów oraz otrzymywanych darów.

Zdzisław Żygulski pełnił obowiązki prodziekana Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Łódzkiego oraz prorektora i rektora Wyższej Szkoły Teatralnej w Łodzi.

W roku 1952 wskutek reorganizacji szkolnictwa wyższego następuje zawieszenie czynności dydaktycznych licznych katedr neofilologicznych na uniwersytetach w Polsce, m.in. następuje zamknięcie Katedry Filologii Germańskiej Uniwersytetu Łódzkiego, zaś prof. dr habil. Zdzisław Żygulski obejmuje kierownictwo germanistyki na Uniwersytecie Wrocławskim.

² Por.: K u o z y ń s k i, op. cit., s. 61 i n.

³ Por.: t e n ę e, In memoriam Zdzisława Żygulskiego, ZNUL 1978, 3. I, Folia germanica, nr 22.

II. Drugi etap działalności germanistyki Łódzkiej (od 1963 r.)

Katedrę Filologii Germańskiej Uniwersytetu Łódzkiego reaktywowano po kilkunastu latach przerwy w lipcu 1963 r., kiedy to rozpoczęto prace nad przygotowaniem placówki dydaktyczno-naukowej. Pierwszy nabór studentów odbył się w roku akad. 1964/65.

Wśród organizatorów i pierwszych pracowników nowo otwartej Katedry należy wymienić Arno Willa, Zenona Rudnickiego, Alfreda Tarantowicza oraz Brygidę Brandys. Kierownictwo Katedry Filologii Germańskiej objęła, przybyła z Poznania, Maria Kofta.

Kadra naukowo-dydaktyczna Katedry powiększała się stopniowo dzięki uzyskiwaniu nowych etatów, zajmowanych przez absolwentów germanistyki poznańskiej i wrocławskiej.

Początki placówki, zwłaszcza w zakresie językoznawstwa, były jednakże skromne, np. wykłady z gramatyki opisowej prowadził przez pewien czas historyk literatury - doc. dr habil. Arno Will. Sytuację ratowała 3-letnia umowa z dr. Arwedem Spresem, pracownikiem Uniwersytetu im. Humboldta w Berlinie.

W miarę przybywania nowych roczników studentów ta szczerpa kadra nie wystarczała. W roku 1968 nawiązano kontakt z profesorem Marianem Adamusem z Uniwersytetu Wrocławskiego, który w ramach godzin zleconych prowadził seminarium magisterskie i specjalistyczne, a także wykłady.

W roku 1969 grono asystentów powiększyło się o pierwszych własnych wychowanków: mgr. Romana Sadzińskiego oraz mgr. Tomasza Gliwińskiego, który rozpoczęte w Łodzi studia ukończył na Uniwersytecie im. K. Marksa w Lipsku.

Germanistyka Łódzka przechodziła liczne przeobrażenia strukturalne, i tak Katedra Filologii Germańskiej istniała w latach 1963-1971, w latach 1971-1973 powstał Zakład Filologii Germańskiej (funkcjonujący w ramach Instytutu Filologii Obcych), zaś w okresie 1973-1981 placówka działała jako Instytut Filologii Germańskiej. Od jesieni 1981 r. istnieją dwie samodzielne jednostki: Katedra Literatury Niemieckiej oraz Katedra Językoznawstwa Niemieckiego i Stosowanego.

W okresie 1963-1985 kadra kierownicza germanistyki Łódzkiej miała następującą obsadę:

1964-1968	kierownik Katedry	- doc. dr Maria Kofta
1968-1975	kierownik Katedry/ /Instytutu	- prof. dr habil. Arno Will
1975-1979	dyrektor Instytutu	- prof. dr Maria Kofta
1979-1981	kurator Instytutu	- prof. dr habil. Witold Śniech
	z-na dyrektora	- dr Janina Nitecka

Katedra Literatury Niemieckiej

1981-1984	kierownik Katedry	- doc. dr habil. Jan Hryńcsuk
1984-1987	kierownik Katedry	- doc. dr habil. Krzysztof Kuczyński

Katedra Językoznawstwa Niemieckiego i Stosowanego

1981-1984	kierownik Katedry	- doc. dr habil. Alfred Tarantowicz
1984-1987	kierownik Katedry	- doc. dr habil. Alfred Tarantowicz

Od początku istnienia reaktywowanej germanistyki w Łodzi, pracowali w charakterze wykładowców goście z Niemieckiej Republiki Demokratycznej, byli to w kolejności: dr Arwed Spreu (Berlin), dr Ingrid Kelling (Berlin), dr Herta Jost (Lipsk), prof. dr habil. Eberhard Iffland (Jena), dr Helga Starke (Lipsk), doc. dr habil. Hans-Joachim Finze (Rostock), doc. dr habil. Dieter Podszoch (Rostock), dr Marion König (Berlin), dr Burkhardt Fischer (Erfurt).

Germanistyka Łódzka korzystała także w przeszłości z wykładów słuchanych i seminariów magisterskich, prowadzonych przez germanistów z innych ośrodków, jak prof. dr habil. Marian Adamus (Uniwersytet Wrocławski) czy prof. dr habil. Jan Ciochrański (Uniwersytet Warszawski).

Pracownicy filologii germańskiej Uniwersytetu Łódzkiego byli, względnie są, członkami licznych towarzystw naukowych, jak np.: Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Internationale Lenau-Gesellschaft (Austria), Instytut Zachodni, Polskie Towarzystwo Językoznawcze, Polskie Towarzystwo Lingwistyki Stosowanej, Polskie Towarzystwo Neofilologiczne, Towarzystwo Polsko-Austriackie czy Towarzystwo Łączności z Polonią Zagraniczną "Polonia".

Germanistyka Łódzka współpracuje w ramach umowy międzyuczelnianej z ośrodkami germanistycznymi w Gießen (RFN), Zwickau oraz

Karl-Marx-Stadt (NRD). Istnieje realna możliwość nawiązania kolejnych umów o współpracy naukowej z filologią germaniską w Regensburgu (RFN) oraz Graz (Austria).

Zorganizowane zostały cztery międzynarodowe konferencje germanistyczne, opublikowano dwadzieścia tomów z rozprawami naukowymi w ramach Zeszytów Naukowych Uniwersytetu Łódzkiego (obecnie: *Acta Universitatis Lodziensis*).

O wzrastającym potencjale naukowym łódzkiej germanistyki świadoczy okoliczność, że do roku 1985 habilitowali się czterej łódzcy pracownicy oraz doktoryzowało się ok. trzydziestu osób. Na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego były również przeprowadzane przewody habilitacyjne i doktorskie germanistów z innych ośrodków akademickich w kraju.

III. Profil naukowy historyków literatury

W zainteresowaniach badawczych historyków literatury można wyróżnić kilka bloków tematycznych. I tak literaturę niemieckiego obszaru językowego okresu starszego eksplorował prof. A. Will, koncentrując się początkowo na niemieckiej literaturze ludowej i folklorystyce, a następnie na austriackiej i niemieckiej literaturze o Polsce wieku XIX, publikując z tego zakresu kilka pozycji książkowych, jak np. "Edward Bauernfeld jako komediopisarz" (1962), "Polska i Polacy w niemieckiej prozie literackiej XIX wieku" (1970) czy "Motywy polskie w krótkich formach literackich niemieckiego obszaru językowego 1794-1914" (1976), które w nowym oświetleniu ukazały niektóre tendencje niemieckiej Polenliteratur XIX stulecia. Łódzki uczony odkrył wiele zapomnianych, trudno dzisiaj dostępnych pozycji. Dorobek naukowy prof. A. Willa stanowi ważne ogniwo badawcze naukowych penetracji germanistyki polskiej okresu powojennego⁴.

Literatura niemieckiego naturalizmu oraz okresu fin de siècle'u w Niemczech i Austrii, zwłaszcza w aspekcie poglądów estetycznych, stanowiła przedmiot zainteresowania doc. dr. habil. J. Hryńozuka, autora takich pozycji, jak: "Poglądy estetyczne naturalistów nie-

⁴ T e n Ź e, Profesor Arno Will (1905-1983), *Acta Univ. Lodz.* 1985, *Folia litteraria* 13.

mieckich" (1968) czy "Estetyka fin de siècle'u w Niemczech i Austrii" (1974).

Badania nad literaturą niemieckiego obszaru językowego XX w. rozpoczęła w Łodzi prof. dr M. Kofta, analizując głównie twórczość wybitnych prozaików okresu międzywojennego, jak Hermann Broch, Robert Musil, Franz Kafka czy Thomas Mann. Plonem jej poszukiwań jest m.in. tom szkiców pt. "Sondowanie przepaści" (1965).

Młodeza generacja łódzkich germanistów interesuje się bez wyjątku literaturą współczesną, przede wszystkim piśmiennictwem austriackim (Hermann Broch, Franz Theodor Csokor, Thomas Bernhard, Peter Handke, Ingeborg Bachmann), ale także szwajcarskim oraz Republiki Federalnej Niemiec⁵.

Wiele uwagi poświęca się literackim stosunkom niemiecko-austriacko-polskim. Badania nad tą problematyką, zainicjowane przez prof. A. Willa, kontynuują - w odniesieniu do piśmiennictwa współczesnego - doc. dr habil. K. A. Kuczyński oraz dr B. Brandys.

Docent dr habil. K. Kuczyński zbadał recepcję literatury Republiki Federalnej Niemiec w latach 1949-1979, ogłaszając rozprawę pt. "Literatura Republiki Federalnej Niemiec w Polsce" (1981), jak również wykonał na zamówienie Deutsches Polen-Institut w Darmstadt bibliografię przekładów literatury polskiej na język niemiecki "Polnische Literatur in deutscher Übersetzung von den Anfängen bis 1983" (1985)⁶.

Austriacko-polskimi stosunkami literackimi zajmuje się dr B. Brandys, jest ona autorką m. in. interesującego artykułu "Zu polnischen Stoffen und Motiven in einigen Werken österreichischer Schriftsteller des zwanzigsten Jahrhunderts" (1979). Jej badania, koncentrujące się wokół Franza Theodora Csokora, owocują wartościowymi pracami, zauważanymi w kraju⁷. W stadium końcowej realizacji znajduje się jej rozprawa habilitacyjna nt. życia i twórczości Csokora, cenionego dramaturga XX w., znaczącej postaci w kontaktach literackich Polski i Austrii.

⁵ Por.: M. K u l i ś, Frontem do współczesności, "Głos Robotniczy" 7 XII 1984, s. 5.

⁶ Por.: T. D u b i c k i, Nad bibliografią niemieckich poloników, "Życie Literackie" 1984, nr 34, s. 2.

⁷ R. T a b o r s k i, Wśród wiedeńskich poloników, Wrocław 1983, s. 199.

Z młodszych pracowników wymienić jeszcze warto cenne artykuły dr. Włodzimierza Wiśniewskiego, dobrego snawcy twórczości Hermanna Brocha, jak również prace dr. Anny Brontowskiej, mającej w swym dorobku artykuły o twórczości Thomasa Bernharda oraz Ingeborg Bachmann.

Do dużych osiągnięć naukowych należy przede wszystkim w Polsce pracę zbiorową nt. twórczości Ingeborg Bachmann, przygotowaną przez Łódzkich germanistów z okazji 10 rocznicy śmierci austriackiej pisarki. Tom, zatytułowany "Die Anrufung der Großen Dichterin" (1984), przynosi obszerny wybór prac zajmujący się ośrodkami dorobku Ingeborg Bachmann.

We współpracy z germanistami wrocławskimi został złożony do druku tom studiów o współczesnej literaturze austriackiej pt. "Imię człowieka własne". W publikacji, redagowanej przez Norberta Honssę oraz Krzysztofa Kuczyńskiego, znajdują się rozdziały opracowane przez Brygidę Brandys, Annę Brontowską oraz Krzysztofa Kuczyńskiego.

Historycy literatury byli organizatorami trzech konferencji naukowych o zasięgu międzynarodowym, i tak w roku 1975 w Ustroniu Wlkp. odbyła się konferencja nt. niemiecko-polskich kontaktów literackich w XIX i XX w., w 1978 r. w Łodzi zorganizowano symposium nt. powojennej prozy niemieckojęzycznej⁸, zaś w 1985 r. konferencję o literaturze niemieckiego obszaru językowego w XX w.

W naukowych zainteresowaniach pracowników Katedry Literatury Niemieckiej dominuje zdecydowanie literatura austriacka oraz stosunki literackie austriacko-polskie⁹. Zwłaszcza w latach osiemdziesiątych z zakresu tej problematyki powstaje wiele publikacji oraz rozpraw doktorskich. Wyrazem tego kierunku zainteresowań jest współpraca Łódzkich germanistów - historyków literatury na forum Towarzystwa Polsko-Austriackiego¹⁰, jak również podjęcie kroków w celu nawiązania współpracy z germanistyką austriacką. Warto tutaj

⁸ Por. m.in. sprawozdania: "Sonntag" 1976, nr 4; "Przegląd Zachodni" 1975, nr 4; "Weinarter Beiträge" 1976, nr 12; "Odra" 1979, nr 3; "Języki Obce w Szkole" 1979, nr 2; "Weinarter Beiträge" 1979, nr 12; "Łódzkie Materiały Neofilologiczne" 1978.

⁹ Por.: K u l i ś, op. cit., s. 5.

¹⁰ Por.: Z. M a l i n o w s k i, Między Wisłą a Dunajem, "Ogłoszenia" 1983, nr 22, s. 8.

także odnotować spotkanie pracowników Katedry Literatury Niemieckiej UŁ z ambasadorem Republiki Austrii, dr. Richardem Wotavą, który był gościem Katedry w dniu 14 XII 1984 r.¹¹

IV. Profil naukowy językoznawców

Dominującym rysem w działalności naukowo-dydaktycznej językoznawców są badania konfrontatywne języka niemieckiego i polskiego. Od początku przyświecały im względy praktyczne: szukanie najlepszych sposobów przezwycięzania trudności w nauczaniu języków obcych. Równie ważnym aspektem tych badań jest ich wartość heurystyczna, tzn. wiele zjawisk językowych można lepiej opisać dopiero przez pryzmat drugiego języka.

Docent dr habil. A. Tarantowicz, po badaniach nad fonologią języka Notkera, zajął się problemem alternacji morfonologicznych w języku niemieckim i polskim, na cożo wysuwają się tutaj m.in. ważna rozprawa "Formbildende Alternationen im Deutschen und Polnischen" (1980) oraz liczne artykuły, jak np. "Die deutschen und polnischen Vokalphoneme in konfrontativer Auffassung" (1984).

Autorem wielu cennych prac jest dr Jan Jeziorski, m.in. z zakresu rzeczownikowych złożzeń nominalnych, publikowanych często na łamach czasopism zagranicznych. Do najważniejszych pozycji należy zaliczyć rozprawę "Substantivische Nominalkomposita des Deutschen und ihre polnischen Entsprechungen" (1983), jak i cały szereg artykułów, m.in. "Zur Komposition »Präposition + Substantiv« im Deutschen" (1980) czy "Strukturmodelle der deutschen Nominalkomposita vom Typ »Substantiv + Substantiv« " (1982).

Doktor Roman Sadziński pracuje nad konfrontatywną analizą struktur walencyjnych, określanych w polskich pracach językoznawczych często mianem konotacji. Chodzi tutaj o łączliwość czasownika w zdaniu i w tekście. Z dużej liczby prac wymieniamy np. artykuły "Über ein valenztheoretisches Spezialproblem der Passivsätze im Deutschen und im Polnischen" (1982) czy "Zur statischen und dynamischen Valenz" (1983).

¹¹ Por. notę: "Głos Robotniczy" 17 XII 1984, s. 2.

Doktor Tomasz Gliwiński wnikliwie rozpatrzył w serii artykułów problem negacji w języku niemieckim i polskim, jak np. w pracy "Zum Problem der affixalen Negation im Deutschen und Polnischen" (1982).

Doktor Zenon Weigt kontynuuje swoje badania nad składnią i semantyką przyinków w języku niemieckim i polskim, np. w artykule "Untersuchungen zur Äquivalenzstruktur der deutschen Präposition » an « im Polnischen" (1982).

Konfrontatywną analizę form trybu rozkazującego podjęła dr Aleksandra Czechowska-Błachiewicz, m.in. w artykule pt. "Semantische Zusammenhänge zwischen imperativischen und konjunkionalen Konditionalsätzen im Polnischen und im Deutschen" (1984).

Zagadnieniem idiomatyczności języka niemieckiego i polskiego zajmował się dr Władysław Kaniuka, m.in. w rozprawie "Analiza idiomatyczności języka niemieckiego i polskiego w aspekcie konfrontatywnym" (1980).

Prace łódzkich germanistów-językoznawców są coraz częściej cytowane w piśmiennictwie naukowym, także zagranicznym. Między innymi łódzki ośrodek został pozytywnie oceniony w pracy Bärbel Miemietz "Kontrastive Linguistik Deutsch-Polnisch 1965-1980", Giessen 1981. Autorka podkreśla liczący się wkład łódzkich germanistów-językoznawców do badań konfrontatywnych, sytuując ich wśród takich ośrodków, jak Poznań czy Wrocław¹².

Językoznawcy posiadają umowy o współpracy z germanistami w Giessen (RPN), z którymi zorganizowali w 1984 r. ważne sympozjum w Łodzi na temat kluczowych zagadnień gramatyki niemieckiej widzianej oczyma niemieckich i polskich językoznawców. Warto tutaj także podkreślić, że w roku 1980 językoznawcy brali udział w sympozjum w Giessen, z którego materiały pt. "Deutsch als Fremdsprache. Probleme und Verfahren am Beispiel des Deutsch-Polnischen", pod redakcją Hansa Range, Rosemarie Rigol i Alfreda Tarantowicza ukazały się w roku 1981. Istnieje także umowa o współpracy z Technische Hochschule w Karl-Marx-Stadt, w ramach której odbywają się coroczne kolokwia lingwodydaktyczne.

W procesie dydaktycznym ważną rolę odgrywają lektoraty języków obcych, prowadzone własnymi siłami: języka niderlandzkiego i szwedzkiego.

¹² B. M i e m i e t z, Kontrastive Linguistik Deutsch-Polnisch. Ein Literaturbericht, Giessen 1981, s. 7.

V. Profil naukowy pracowników metodyki nauczania języka niemieckiego

Główny ciężar badań spoczywa na zagadnieniach dydaktyki nauczania języka niemieckiego w zakresie doboru optymalnych metod nauczania zarówno na szczeblu uniwersyteckim, jak i innych form przyswajania języka niemieckiego. I tak dr Janina Nitecka zajęła się analizą sposobów efektywności i doбором metod intensywnego nauczania ludzi dorosłych, jak również zagadnieniami szeroko rozumianych możliwości semantyzacji materiału leksykalnego, jak np. w artykule "Zu einigen Problemen der Semantisierung im Fremdsprachenunterricht" (1979).

Doktor Aleksander Kozłowski podjął zagadnienie dydaktyki literatury w aspekcie obcojęzycznym, znaczenia i stosowania oryginalnych tekstów literackich w nauczaniu języka obcego, głównie na szczeblu filologii germańskiej. Tematykę tę naświetla ożyły szereg artykułów, jak np. "Zur Funktion des Textes im Fremdsprachenunterricht" (1982), "Zum Problem der Textenteilung im linguistisch-methodischen Aspekt" (1984) czy "Zastosowanie tekstów literackich w kształceniu językowym studentów neofilologii" (1984).

Szereg innych prac kontynuuje problematykę optymalizacji metod nauczania języka niemieckiego, np. dr Hina Budzynowska zajęła się konfrontatywną analizą niemieckich i polskich idiomów z uwzględnieniem ich implikacji dydaktycznych.

VI. Podsumowanie

Germanistyka Łódzka, nie mająca tak bogatej tradycji jak filologia germańska Uniwersytetu Jagiellońskiego czy Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, wydaje się coraz wyraźniej nawiązywać do oszowych osiągnięć polskiej germanistyki. Do cenionych prac dawnych swoich pracowników, jak prof. Z. Żyguleki czy prof. A. Will, zaczynają dołączać się rozprawy młodszego pokolenia Łódzkich germanistów. Szczególnie jest to zauważalne w latach osiemdziesiątych,

kiedy to Łódzki ośrodek nawiązuje cenne kontakty międzynarodowe, organizuje sympozja naukowe, zaś pracownicy publikują wiele ważnych rozpraw, także w uznanych czasopiśmie zagranicznych. Oznaką wyraźnego ożywienia naukowego są także liczne doktoraty, pisane pod kierunkiem ośrodkowych polskich germanistów z różnych ośrodków akademickich.

Aneksy

I. Wykaz pracowników w latach 1963-1984.

- Banasiński Paweł (od 1982)
- Bartczak Lidia (1965-1974)
- Bartoszevska Irena (od 1984)
- Brandys Brygida (od 1965)
- Brzewska Anna (od 1974)
- Budzynowska Nina (od 1975)
- Budzynowski Paweł (1975-1982)
- Celińska Barbara (1969-1977)
- Czechowska-Błachiewicz Aleksandra (od 1981)
- Czolka Beata (1974-1975)
- Dryńska Anna (1973-1975)
- Flisińska-Ackermann Hanna (1980-1981)
- Fortuna Zofia (od 1974)
- Gliwiński Tomasz (od 1969)
- Godzińska Ewa (1975-1983)
- Hryńczuk Jan (od 1967)
- Jabłkowska Joanna (od 1977)
- Jaworska Weronika (1964-1969)
- Jezioraki Jan (1975-1984)
- Kaniuka Władysław (1971-1980)
- Kofta Maria (1963-1979)
- Kowalska Elżbieta (1976-1983)
- Kowalski Wojciech (1967-1974 oraz 1976-1983)

- Kozłowski Aleksander (od 1979)
- Kuczyński Krzysztof (od 1971)
- Kudlińska Krystyna (1971-1976)
- Markowicz Jan (od 1980)
- Nitecka Janina (1969-1981)
- Ostrowski Marek (od 1978)
- Perz Małgorzata (1976-1984)
- Płusa Czesław (od 1975)
- Polka Elżbieta (1974-1975)
- Półrola Małgorzata (od 1976)
- Pruba Tadeusz (od 1975)
- Ratecka Barbara (od 1973)
- Rudnicki Zenon (1963-1967)
- Sadziński Roman (od 1969)
- Skrzydlewska Elżbieta (od 1984)
- Sojka Bibiana (1967-1972)
- Supady Grzegorz (od 1983)
- Szemiota Hanna (1974-1982)
- Szymańska-Konrad Anna (1970-1980)
- Świdorska Małgorzata (od 1977)
- Tarantowicz Alfred (od 1964)
- Twardoch Barbara (1967-1981)
- Urbaniak Barbara (1968-1972)
- Watrak Jan (1964-1973)
- Weigt Zenon (od 1971)
- Will Arno (1963-1975)
- Wiśniewski Włodzisław (od 1972)
- Wychowaniec Zofia (1975-1984)

U w a g a: Nie uwzględniono statystów oraz osób pracujących w niepełnym wymiarze godzin.

II. Wykaz prac habilitacyjnych i doktorskich.

Habilitacje

1. Arno Will

- Edward Bauernfeld jako komediopisarz, Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, 1962.

2. Jan Hryńczuk - Założenia estetyczne prądów literackich przełomu XIX i XX wieku w Niemczech i Austrii, Uniwersytet Wrocławski, 1973.
3. Alfred Tarantowicz - Formbildende Alternationen im Deutschen und Polnischen, Uniwersytet Warszawski, 1980.
4. Krzysztof Kuzyński - Literatura Republiki Federalnej Niemiec w Polsce 1949-1979, Uniwersytet Wrocławski, 1981.

Doktoraty

1. Arno Will - Das Gleichnis im deutschen Volkslied der Blütezeit, prom. Z. Żygulski, Uniwersytet Łódzki, 1950.
2. Maria Kofta - Heinrich Heine und die bürgerliche Revolution, prom. W. Simon, Uniwersytet im. Humboldta w Berlinie, 1952.
3. Jan Hryńczuk - Poglądy estetyczne naturalistów niemieckich, prom. Z. Żygulski, Uniwersytet Wrocławski, 1965.
4. Zenon Rudnicki - Realistyczne opowiadania o tematyce wiejskiej Ludwika Anzengrubera, prom. A. Will, Uniwersytet Łódzki, 1966.
5. Władysław Kaniuka - Tempusgebrauch in der deutschen Gegenwartssprache. Ein Versuch kybernetischer Betrachtungsweise, prom. L. Zabrocki, Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, 1970.
6. Alfred Tarantowicz - Phonologie von Notkers Sprache, prom. L. Zabrocki, Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, 1971.
7. Jan Watrak - Die Novellistik Heinrich Manns. Monographischer Abriss, prom. M. Kofta, Uniwersytet Łódzki, 1972.
8. Brygida Brandys - Dramat antywojenny okresu Republiki Weimarskiej, prom. A. Will, Uniwersytet Łódzki, 1972.

9. Wojciech Kowalski - Verba finita im Deutschen und im Polnischen, prom. M. Adamus, Uniwersytet Łódzki, 1972.
10. Lidia Bartoszak - Beziehungen zwischen Akzent und Tonhöhenverlauf im Neuhochdeutschen, prom. W. Jassem, Uniwersytet Łódzki, 1974.
11. Krzysztof Kuczyński - Polska rzeczywistość powojenna w prozie Niemieckiej Republiki Demokratycznej lat 1961-1972, prom. A. Will, Uniwersytet Łódzki, 1975.
12. Janina Nitecka - Analiza sposobów efektywizacji i dobór optymalnych metod nauczania języków obcych ludzi dorosłych, prom. F. Grucza, Uniwersytet Łódzki, 1977.
13. Roman Sadziński - Die Artikelkategorie im Deutschen und ihre Äquivalenzstruktur im Polnischen, prom. G. Helbig, Uniwersytet im. K. Marksa w Lipsku, 1978.
14. Zenon Weigt - Die syntaktische Funktion der Präpositionen im Deutschen und Polnischen, prom. A. Szulc, Uniwersytet Łódzki, 1978.
15. Tomasz Gliwiński - Konfrontative Untersuchung zur Negation im Deutschen und Polnischen, prom. J. Czocharski, Uniwersytet Łódzki, 1979.
16. Anna Szymańska-Konrad - Die Auffassung Thomas Manns von Faschismus, Demokratie und Sozialismus in den Jahren 1934-1955, prom. A. Will, Uniwersytet Łódzki, 1979.
17. Jan Jeziorski - Die Zusammensetzung im Deutschen und ihre Äquivalenz im Polnischen, prom. N. Morciniec, Uniwersytet Wrocławski, 1980.
18. Aleksandra Czechowska-Błachiewicz - Imperativ und Infinitiv als Ausdruck der Aufforderung im Polnischen und ihre Entsprechungen im Deutschen, prom. G. Jäger, Uniwersytet im. K. Marksa w Lipsku, 1980.
19. Anna Brzewska - Fenomen lęku w prozie Thomasa Bernharda,

- prom. M. Szyrocki, Uniwersytet Wrocławski, 1982.
20. Włodzimierz Wiśniewski - Schöpferische Desintegration im Werk von Hermann Broch. Studien zur Auffassung vom Roman in der "Schlafwandler"-Trilogie, prom. M. Diersch, Uniwersytet Łódzki, 1982.
21. Elżbieta Kowalska - Filozofia języka Wilhelma von Humboldta a teoria gramatyk generatywno-transformacyjnych, prom. B. Stanosz, Uniwersytet Warszawski, 1982.
22. Aleksander Koszowski - Auswahl und Stellung der literarischen Texte im Deutschunterricht für Germanistikstudenten, prom. K. Kuczyński, Uniwersytet Łódzki, 1984.
23. Czesław Płusa - Die Erzählstrukturen im epischen Werk von Peter Handke, prom. J. Hryńczuk, Uniwersytet Łódzki, 1984.
24. Joanna Jabłkowska - Die Idee der Toleranz in den Werken von Max Frisch, prom. W. Honsza, Uniwersytet Wrocławski, 1984.
25. Nina Budzynowska - Konfrontative Analyse ausgewählter deutscher und polnischer Idiome und ihre didaktischen Implikationen, prom. A. Tarantowicz, Uniwersytet Łódzki, 1984.
26. Marek Ostrowski - Paul Rilla als Literaturkritiker in der Zeit nach 1945, prom. J. Papiór, Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, 1985.
27. Małgorzata Półrola - Die Erzählweise in den Kurzromanen von Arno Schmidt, prom. J. Hryńczuk, Uniwersytet Łódzki, 1985.
28. Małgorzata Świdorska - Ingeborg Bachmann als Essayistin. Ein Versuch, prom. M. Kofta, Uniwersytet Łódzki, 1985.

U w a g a: Nie uwzględniono germanistycznych prac doktorskich i habilitacyjnych z innych uczelni, obronionych na Wydziale Filologicznym UE.

III. Ważniejsze publikacje drukowane.

1964

M. K o f t a, Zur Ästhetik des modernen Romans bei Robert Musil, ZRL, t. VI, nr 2.

A. W i l l, Karol Emil Franzos. Przyczynek do zagadnienia postaci Polaków w niemieckiej literaturze XIX wieku, ZNUŁ, S. I, nr 36.

1965

M. K o f t a, Sondowanie przepaści, Poznań.

M. K o f t a, O integracji wyślenia przyrodniczego w dziele Roberta Musila, ZNUŁ, S. I, nr 41.

A. W i l l, Niemiecka powieść reportażowa lat 1918-1933 w walce o pokój, ZNUŁ, S. I, nr 41.

A. W i l l, Polska i Polacy w wiedeńskiej komedii ludowej J. A. Gleicha, Prace Pol., S. XI.

1966

W. J a w o r s k a, Problem artysty we wczesnych powieściach Hermanna Hessego, ZNUŁ, S. I, nr 46.

M. K o f t a, Problem państwa i narodu niemieckiego po I wojnie światowej we wczesnych esejach Roberta Musila, ZNUŁ, S. I, nr 46.

M. K o f t a, Zur Problematik des historischen Romans bei Thomas Mann und Bolesław Prus, Actes IVe Con., Fribourg-Mouton.

M. K o f t a, Niektóre aspekty kierunku historiograficznego "Geistesgeschichte" w Niemczech, ZNUŁ, S. I, nr 45.

M. K o f t a, Genealogiczne badania Stefani Skwarczyńskiej a niektóre aspekty komparatystyki, ZNUŁ, S. I, nr 43.

Z. R u d n i c k i, Pojęcie Dorfigeschichte, ZNUŁ, S. I, nr 46.

J. W a t r a k, Monolog wewnętrzny w powieści Henryka Manna "Przyjęcie w wielkim świecie", ZNUŁ, S. I, nr 46.

A. W i l l, Prawda o Polsce w powieściach historycznych Heleny Wachsmuth, ZNUŁ, S. I, nr 43.

A. W i l l, Rzeczywistość historyczna w tragedii "Franz von Sickingen" Edwarda Bauernfelda, ZNUŁ, S. I, nr 46.

1967

A. W i l l, Powstania polskie w niemieckiej beletrystyce XIX wieku, Prace Pol., S. XXIII.

A. W i l l, "Arme Sünder" Marty Mahner-Mons, ZNUŻ, S. I, nr 50.

1968

L. B a r t o s z a k, Właściwy system deklinacyjny i opisowa forma przypadków w języku niemieckim, ZNUŻ, S. I, nr 56.

B. B r a n d y s, Karol Kraus w świetle badań powojennych, ZNUŻ, S. I, nr 56.

J. H r y ś o z u k, Poglądy estetyczne naturalistów niemieckich, Wrocław.

M. K o f t a, Mythos und Mythologie bei Thomas Mann und Bolesław Prus, ZRL, t. X, nr 2.

M. K o f t a, Pojęcie "Zivilisationsliterat" w dziele Tomasza Manna "Die Betrachtungen eines Unpolitischen", ZNUŻ, S. I, nr 56.

Z. R u d n i c k i, Recepcja Dorfgeschichten Ludwika Anzengrubera, ZNUŻ, S. I, nr 56.

J. W a t r a k, Problem powieści politycznej w eseju o Zoli Henryka Manna, ZNUŻ, S. I, nr 56.

A. W i l l, Wpływ teatru ludowego zanikającego baroku na twórczość Edwarda Bauernfelda, ZNUŻ, S. I, nr 56.

A. W i l l, Polska warstwa językowa w niemieckiej beletrystyce o tematyce polskiej, ZNUŻ, S. I, nr 55.

1969

A. W i l l, Obraz Polki w niemieckiej literaturze XIX wieku, Prace Pol., S. XIV.

A. W i l l, Karl Emil Franzos. Ein Beitrag zu den Gestalten der Polen in der österreichischen Literatur des XIX. Jhs., Lenau-Forum, nr 3-4.

1970

M. K o f t a, Lenin w eseiście Henryka Manna, "Cenowa" - wiosna.

A. W i l l, Polska i Polacy w niemieckiej prozie literackiej XIX wieku, Łódź.

1971

J. H r y Ń c z u k, Obraz społeczeństwa Republiki Weimarskiej w powieściach Hansa Fallady, ZNUŁ, S. I, nr 81.

J. H r y Ń o z u k, Poglądy estetyczne młodego R. M. Rilkego (1898-1903), KN, nr 2.

W. K a n i u k a, Tempusgebrauch unter kybernetischem Aspekt, BF, nr XII.

W. K o w a l s k i, Poliallomorfiozność epójników i przyimków w języku niemieckim, ZNUŁ, S. I, nr 81.

W. K o w a l s k i, O temporalności kategoryalnych form czasowych niemieckich i polskich wyrazów-verbów, ZNUŁ, S. I, nr 81.

B. S o j k a, Recepcja Georga Büchnera w Polsce po roku 1945, ZNUŁ, S. I, nr 81.

A. T a r a n t o w i o z, Substytucja fonemów samogłoskowych sapożyczeń łacińskich w starowysokoniemieckim na przykładzie języka Notkera, ZNUŁ, S. I, nr 81.

B. T w a r d o c h, Krótki wgląd w problematykę liryki niemieckiej XX wieku. Próby interpretacji, ZNUŁ, S. I, nr 81.

A. W i l l, Der polnische Novemberräufstand im Lichte der deutschen Belletristik des XIX. Jhs., WZ der EMAU, nr 4-5.

1972

W. K a n i u k a, Tendencje rozwojowe współczesnej socjolingwistyki, Biul. PTJ.

W. K a n i u k a, Zagadnienie ekspresywności w języku niemieckim, ZNUŁ, S. I, nr 93.

K. K u c z y Ń s k i, "Pause für Wanzka" Alfreda Wellma jako przykład powieści szkolnej w literaturze NRD, ZNUŁ, S. I, nr 93.

K. K u d l i Ń s k a, Niektóre problemy pisarstwa emigracyjnego Henryka Manna w Ameryce, ZNUŁ, S. I, nr 93.

R. S a d z i Ń s k i, Fonologiczna wartość długości, ZNUŁ, S. I, nr 93.

A. T a r a n t o w i o z, Status fonologiczny geminat w dialekcie Notkera, ZNUŁ, S. I, nr 93.

A. W i l l, Powstanie listopadowe w niemieckiej anegdocie XIX wieku, ZNUŁ, S. I, nr 93.

1973

T. G l i w i ń s k i, Z. W e i g t, Didaktisches Modell zur gelenkten und freien Konversation, JOWSz, nr 3.

J. H r y ń c z u k, Twórczość epika Uwe Johnsona, GW, t. 17.

W. K a n i u k a, O lingwistycznych aspektach przekładu maszynowego, [w:] Zastosowanie maszyn matematycznych do badań nad językiem naturalnym, Warszawa.

K. K u c z y ń s k i, Z prao Zakładu Filologii Germańskiej Uniwersytetu Łódzkiego, ZSzW, nr 10.

K. K u d l i ń s k a, Die Exilsituation in der USSR, [w:] Deutsche Exilliteratur 1933-1945, hrsg. von M. D u r z a k, Stuttgart.

1974

L. B a r t o z a k, Methoden der Intonationsuntersuchungen der deutschen Sprache, ZNUŁ, S. I, nr 112.

B. B r a n d y s, Ekspresjonistyczny dramat antywojenny, ZNUŁ, S. I, nr 101.

B. C e l i ń s k a, Gesellschaftskritische Akzente in Heinrich Bölls Roman "Ansichten eines Clowns", ZNUŁ, S. I, nr 101.

T. G l i w i ń s k i, Kilka uwag o interferencji w zakresie szyku członów zdania niemieckiego i polskiego, ZNUŁ, S. I, nr 101.

J. H r y ń c z u k, Neoklasycystyczna teoria noweli Paula Ernst, GW, t. 20.

J. H r y ń c z u k, Estetyka fin de siècle'u w Niemczech i Austrii, Katowice.

W. K a n i u k a, Lingwistyczne aspekty przekładu, ZNUŁ, S. I, nr 101.

W. K a n i u k a, O niektórych aspektach socjolingwistyki, Spr. PTPN, nr 86.

M. K o f t a, Niektóre aspekty wpływu Rewolucji Październikowej na literaturę niemiecką, ZNUŁ, S. I, nr 101.

K. K u c z y ń s k i, Transfer ludności niemieckiej z obszarów Polski oraz problem terenów nadodrzańskich w świetle wybranych utworów NRD lat sześćdziesiątych, ZNUŁ, S. I, nr 101.

K. Kuosyński, Dzieje germanistyki na Uniwersytecie Łódzkim w latach 1945-1973, ZNUŁ, S. I, nr 112.

K. Kudlińska, Literarische Analyse des Romans "Empfang bei der Welt" von Heinrich Mann, AHM, nr 4.

R. Sadziński, Zum sprachtheoretischen Status der Phone-me, ZNUŁ, S. I, nr 101.

A. Szymańska, Sygnały alienacji w pierwszych utworach beletrystycznych Tomasza Manna, ZNUŁ, S. I, nr 101.

A. Szymańska, Thomas Mann. Streitgespräch über die Kü-Pere und die innere Emigration, ZNUŁ, S. I, nr 112.

A. Tarantowicz, Konsonantische Alternationen im Deutschen und Polnischen, ZNUŁ, S. I, nr 101.

A. Tarantowicz, Das deutsche und das polnische Phonemsystem in konfrontativer Sicht, ZNUŁ, S. I, nr 112.

A. Tarantowicz, Die häufigsten Typen von deutschen und polnischen Konsonantalternanzen, ZNUŁ, S. I, nr 112.

B. Twardoch, Das Naturgefühl in deutscher Lyrik des XI. Jahrhunderts, ZNUŁ, S. I, nr 101.

J. Watrak, Paul Celans poetisches Requiem, ZNUŁ, S. I, nr 101.

J. Watrak, Die Novellistik Heinrich Manns, Łódź.

Z. Weigt, Häufungen von Präpositionen in der deutschen Gegenwartssprache, ZNUŁ, S. I, nr 112.

A. Will, Przemiany ideologiczne w "Blätter für literarische Unterhaltung", ZNUŁ, S. I, nr 101.

W. Wiśniewski, "Pasenow oder die Romantik" jako przykład ambivalencji rozbitcia i jedności człowieka u Hermanna Brocha, ZNUŁ, S. I, nr 112.

1975

W. Kaniuk, Lingwistyczna analiza państwowych odmian współczesnego języka niemieckiego w aspekcie glottodydaktyki, [w:] Nowoczesne metody i techniki nauczania języków obcych, Białystok-Białowieża.

W. Kaniuk, Soziolinguistische Theorien in sozialistischen und kapitalistischen Ländern, [w:] Zur Entwicklung der Sprache unter der Bedingung der Kommunikationsbedürfnisse und -inhalte in der sozialistischen Gesellschaft, Berlin.

W. K a n i u k a, Socjolingwistyczna analiza wybranych struktur idiomatycznych języka niemieckiego i polskiego w aspekcie teorii przekładu i dydaktyki języków obcych, Łódź.

J. W i t e c k a, Z problematyki początkowego nauczania języka obcego, JOWSz, nr 4.

J. W i t e c k a, Pojęcie i cel intensywnego nauczania, [w:] Nowoczesne metody i techniki nauczania języków obcych, Białystok-Białowieża.

1976

W. K a n i u k a, Lingwistyczna analiza wybranych wyrażen idiomatycznych współczesnego języka niemieckiego, [w:] Lingwistyka stosowana i glottodydaktyka, Warszawa.

K. K u o z y ń s k i, Stosunki polityczne PRL-NRD (1949-1972) oraz ich odzwierciedlenie w wybranych zagadnieniach polityki kulturalnej obu państw, ZŚ, nr 3.

A. W i l l, Der polnische Novemberaufstand in der deutschen Anekdote, GW, t. 26.

A. W i l l, "Hamburger Wespen" a powstanie styczniowe w Królestwie, Prace Pol., S. XIXII.

A. W i l l, Motywy polskie w krótkich formach literackich niemieckiego obszaru językowego 1794-1914, Łódź.

1977

B. B r a n d y s, Antywojenne tendencje w "małych formach" dramaturgii agitacyjno-propagandowej okresu Republiki Weimarskiej, ZNUŁ, S. I, nr 10.

T. G l i w i ń s k i, "Kein" - substantivische oder Satznegation?, ZNUŁ, S. I, nr 10.

T. G l i w i ń s k i, Model konwersacji sterowanej i wolnej, ZNUŁ, nr 2.

W. K a n i u k a, K. K u o z y ń s k i, Polska warstwa językowa w wybranych utworach prozy literackiej NRD lat 1961-1972, ZNUŁ, S. I, nr 10.

W. K a n i u k a, Zur Theorie und Empirie der Soziolinguistik, ZNUŁ, S. I, nr 10.

M. K o f t a, Das Meer im Weltbild der "Buddenbrooks" Thomas Manns, GW, t. 29.

K. K u c z y ń s k i, Podwójny jubileusz Arno Willa, ZNUŻ, S. I, nr 10.

K. K u c z y ń s k i, Współpraca polakich i niemieckich antyfaszystów w noweli Kurta Davida "Die Überlebende", ZNUŻ, S. I, nr 10.

K. K u c z y ń s k i, West German Literature in Polish Translations, PWA, nr 1.

K. K u d l i ń s k a, Die Zeiterenignisse im Spiegel des Kriegstagebuchs 1939/40 von Heinrich Mann, ZNUŻ, S. I, nr 10.

B. R a t e c k a, Zum poetischen Selbstbildnis Georg Maurers, ZNUŻ, S. I, nr 10.

A. T a r a n t o w i c z, Zur strukturellen Alternationstheorie, ZNUŻ, S. I, nr 10.

A. T a r a n t o w i c z, Zur Phonemalternation im Deutschen und Polnischen, ZNUŻ, S. I, nr 10.

W. W i ń n i e w s k i, "Esch oder die Anarchie" und das Scheitern der Selbstverwirklichung, ZNUŻ, S. I, nr 10.

1978

T. G l i w i ń s k i, Die Negation "nicht" in der deutschen Gegenwartssprache, ZNUŻ, S. I, nr 22.

J. J a s i o r s k i, Zum Problem der Konstruktionshomonymie. Versuch einer Definition, ZNUŻ, S. I, nr 22.

W. K a n i u k a, K. K u c z y ń s k i, O niektórych aspektach kontrastynego nauczania języka niemieckiego (polskiego) wśród Polonii niemieckiego obszaru językowego, PP, nr 4.

M. K o f t a, Die Landschaft im "Zauberberg" von Thomas Mann, RRz, nr 1.

K. K u c z y ń s k i, In memoriam Zdzisława Żygulskiego, ZNUŻ, S. I, nr 22.

* K. K u c z y ń s k i, Polonica w twórczości pisarzy NRD lat sześćdziesiątych, ZNUŻ, S. I, nr 22.

K. K u c z y ń s k i, Literatura RFN w Polsce oraz literatura polska w RFN, ZS, nr 1.

K. K u c z y ń s k i, Literatura Republiki Federalnej Niemiec w Polsce, P2, nr 2.

K. K u c z y ń s k i, Obraz Polaka w literaturze NRD i RFN oraz obraz Niemca w literaturze polskiej po 1945. Próba typologii, Sob. nr 2 [współaut.: M. H o n s z a, B. D z i k o w s k a, B. W e n g e r e k].

K. K u c z y ń s k i, Temat Polski w literaturze NRD, Prace Pol., S. XXXIV.

K. K u c z y ń s k i, Die BRD-Literatur in der VR Polen (1949-1976), [w:] Probleme der Literatursoziologie und der literarischen Wirkung, hrsg. von Th. H ö l l e und D. S o m m e r, Halle.

K. K u c z y ń s k i, Z poloników literackich w NRD i RFN lat siedemdziesiątych, ZŚ, nr 4.

J. N i t e c k a, Optymalizacja metod intensywnego rozwijania sprawności komunikatywnej, [w:] Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Sesji Problemowej z okazji XXX-lecia KMPiK, Łódź.

H. S z e m i o t, Der "preußische Geist" in Theodor Fontanes Novelle "Schach von Wuthenow" und im Roman "Effi Briest", ZNUŁ, S. I, nr 22.

A. S z y m a ń s k a, Zur Problematik der Erzählungen von Erwin Strittmatter "Die blaue Nachtigall oder der Anfang von etwas", ZNUŁ, S. I, nr 22.

A. T a r a n t o w i c z, Die Ablautalternationen im Deutschen und Polnischen, ZNUŁ, S. I, nr 22.

A. W i l l, Alexander von Opeln-Bronikowski und die Polenliteratur der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts, GW, t. 34.

W. W i ś n i e w s k i, Täuschungsbruch und Illusionsentwurf bei Hermann Broch, ZNUŁ, S. I, nr 22.

1979

B. B r a n d y s, Zu polnischen Stoffen und Motiven in einigen Werken österreichischer Schriftsteller des zwanzigsten Jahrhunderts, ZNUŁ, S. I, nr 59.

J. H r y ń o z u k, Nowy kierunek w metodologii badań literackich w RFN, ZNUŁ, S. I, nr 59.

J. J e z i o r s k i, Zur Austauschbarkeit von nominaler Zusammensetzung und Wortgruppe, ZNUŁ, S. I, nr 59.

J. J e z i o r s k i, Einige Überlegungen zur Wortzusammensetzung im Deutschen, ZNUŁ, S. I, nr 59.

M. K o f t a, Die Stadt in Heinrich Manns "Im Schlaraffenland", ZNUŁ, S. I, nr 59.

E. K o w a l e k a, Zur Definition des Mythos, ZNUŁ, S. I, nr 59.

K. K u c z y ń s k i, Literatura polska w RFN (1949-1975), GW, t. 31.

K. K u c z y ń s k i, Alfred Loepfe - szwajcarski tłumacz literatury polskiej, RL, nr 1.

K. K u c z y ń s k i, Oskar Jan Tauschinski. Tłumacz i popularyzator literatury polskiej w Austrii, ZNUŁ, S. I, nr 47.

K. K u c z y ń s k i, Literatura polska w wydawnictwie Suhrkamp, SHS-G, t. 8.

K. K u c z y ń s k i, Motyw przyjaźni polsko-niemieckiej a problem uprzedzeń narodowościowych w młodej prozie NRD, ZNUŁ, S. I, nr 59.

K. K u c z y ń s k i, Klaus Staemmler - tłumacz literatury polskiej, ZŚ, nr 4.

J. N i t e c k a, W poszukiwaniu optymalnych dróg semantyzacji materiału leksykalnego, JOWSz, nr 1.

J. N i t e c k a, Zur visuellen Semantisierung im intensiven Fremdsprachenunterricht, [w:] Moderner Sprachunterricht - Lehrerbildung und Lehrerfortbildung, Leipzig.

J. N i t e c k a, Zu einigen Problemen der Semantisierung im Fremdsprachenunterricht, ZNUŁ, S. I, nr 59.

M. P ó ł r o l a, Die charakteristischen Merkmale des indirekten erlebten inneren Monologs in Richard Beer-Hofmanns Erzählung "Der Tod Georgs", ZNUŁ, S. I, nr 59.

B. R a t e c k a, Polnische Motive in der DDR-Lyrik der sechziger Jahre, ZNUŁ, S. I, nr 59.

H. S e m i o t, Zur preußischen Problematik in dem Roman Theodor Fontanes "Irrungen Wirrungen", ZNUŁ, S. I, nr 59.

A. S z y m a ń s k a, Zur Problematik des Phantastischen in den Erzählungen von Christa Wolf "Unter den Linden", ZNUŁ, S. I, nr 59.

A. T a r a n t o w i c z, Zur Nullalternation im Deutschen und Polnischen, ZNUŁ, S. I, nr 59.

B. T w a r d o c h, Zu Brechts "Legende vom toten Soldaten" und der polnischen Übersetzung von Artur Maria Swinarski, ZNUŁ, S. I, nr 59.

Z. W e i g t, Das Problem der Zuordnung von "als" und "wie" zu einer Wortklasse, ZNUŁ, S. I, nr 59.

W. W i ś n i e w s k i, Hermann Broch - Totalitätserfassung und das Suchen nach einer neuen Synthese, ZNUŁ, S. I, nr 59.

1980

B. B r a n d y s, Polnische Motive im Werk von P. Th. Csokor, ZNUŁ, S. I, nr 54.

K. B u d z y n o w s k a, P. B u d z y n o w s k i, Przygotowanie studentów do pracy w szkole w świetle praktyk pedagogicznych, JOWSz, nr 5.

T. G l i w i ń s k i, Zur grammatischen Negation im Deutschen und Polnischen, ZNUJ-PJ, nr 71.

J. J e z i o r s k i, Probleme der Bildung und Verwendung von nominalen Zusammensetzungen, DaF, nr 2.

J. J e z i o r s k i, Zur Komposition "Präposition + Substantiv" im Deutschen, ZGL, nr 2.

J. J e z i o r s k i, Zur Motivation nominaler Zusammensetzungen im Deutschen, GW, t. 40.

W. K a n i u k a, Analiza idiomatyczności języka niemieckiego i polskiego w aspekcie konfrontatywnym, Łódź.

K. K u c z y ń s k i, Die DDR-Literatur im Lichte der polnischen Germanistik 1949-1975, ZNUŁ, S. I, nr 54.

K. K u c z y ń s k i, Hermann Buddensieg (1893-1976), SHS-G, t. 9.

K. K u c z y ń s k i, Die deutschsprachige Literatur der Schweiz in der Forschung polnischer Germanistik nach 1945, GW, t. 40.

A. T a r a n t o w i c z, Formbildende Alternationen im Deutschen und Polnischen, Łódź.

A. W i l l, Die deutsche anonyme Polenlyrik 1863, ZNUŁ, S. I, nr 54.

1981

A. B r o n ń e w s k a, Thomas Bernhard - apokalipsy ciąg dalszy, AUL-Flit, nr 4.

K. B u d z y n o w s k a, Efektowność czy efektywność? Korektury do Olimpiady Języka Niemieckiego i modelu zajęć pozalekcyjnych, JOWSz, nr 5 [współaut. P. B u d z y n o w s k i, K. K u c z y ń s k i, Z. W y c h o w a n i e o].

T. G l i w i ń s k i, Zur grammatischen Negation im Deutschen und Polnischen, ZNUJ-PJ, nr 71.

T. G l i w i ń s k i, Zur Negation im Kopulasatz im Deutschen und Polnischen, [w:] Deutsch als Fremdsprache: Probleme und Verfahren am Beispiel des Deutsch-Polnischen, hrsg. von H. R a m g e, R. R i g o l, A. T a r a n t o w i c z, Giessen.

J. J a b ę k o w s k a, Fiktion und Wirklichkeit in den Tagebüchern von Max Frisch, AUL-Flit, nr 4.

J. J e z i o r s k i, Probleme der Wiedergabe der deutschen Nominalkomposita im Polnischen, [w:] Deutsch als Fremdsprache: Probleme und Verfahren am Beispiel des Deutsch-Polnischen, Giessen.

J. J e z i o r s k i, Plädoyer für die Transformationanalyse im Anwendungsbereich der Nominalkomposition im Deutschen aus kontrastativer Sicht, DaF, nr 5.

K. K u c z y ń s k i, Literatura Republiki Federalnej Niemiec w Polsce, Łódź.

K. K u c z y ń s k i, "Die erste Polka" Horsta Bienka na tle literatury zachodniemieckiej w Polsce, AUL-Flit, nr 4.

K. K u c z y ń s k i, O niektórych aspektach recepcji literatury Republiki Federalnej Niemiec w Polsce 1949-1979, AUL-Flit, nr 4.

J. N i t e c k a, Lehrerpersönlichkeit und Effektivität des Unterrichts, [w:] Lehrer und Lernende im Deutschunterricht, Berlin und München.

J. N i t e c k a, Einige Bemerkungen zum Problem der kontrastiven Studien und ihrer didaktischen Implikationen, [w:] Deutsch als Fremdsprache. Probleme und Verfahren am Beispiel des Deutsch-Polnischen, Giessen.

M. O s t r o w s k i, Zur Frage der psychophysiologischen Struktur des Menschen in der Prosa von Thomas Bernhard, AUL-Flit, nr 4.

Cz. P ę k u s a, Die kreierte Wirklichkeit in dem frühen Prosawerk von Peter Handke, AUL-Flit, nr 4.

B. R a t e c k a, Zur Naturlyrik Georg Maurers, AUL-Flit, nr 4.

R. S a d z i ń s k i, Deiktyczny i nieideiktyczny wykładnik deskrypcji nieokreślonej w języku polskim (w konfrontacji z językiem niemieckim), RKJ, t. 27.

R. S a d z i ń s k i, Der unbestimmte artikel im Deutschen und dessen Äquivalenzstruktur im Polnischen, ZNUJ-PJ, nr 71.

R. S a d z i ń s k i, Einige valenztheoretische Probleme im

Deutschen und im Polnischen, [w:] Deutsch als Fremdsprache. Probleme und Verfahren am Beispiel des Deutsch-Polnischen, Giessen.

A. T a r a n t o w i c z, Zur Herausbildung der strukturellen Alternationstheorie, [w:] Deutsch als Fremdsprache. Probleme und Verfahren am Beispiel des Deutsch-Polnischen, Giessen.

Z. W e i g t, Präposition und Deklinationsendung im Polnischen, ZfSPh, nr 2.

Z. W e i g t, Badania konfrontatywne a nauka języka trzeciego, [w:] Pozaszkolne formy nauczania języków obcych, Warszawa.

Z. W e i g t, Zu einigen Aspekten der semantisch-syntaktischen Analyse von deutschen und polnischen Präpositionen. Theoretische und praktische Gesichtspunkte für die Aufstellung einer Äquivalenzstruktur, [w:] Deutsch als Fremdsprache: Probleme und Verfahren am Beispiel des Deutsch-Polnischen, Giessen.

1982

B. B r a n d y s, F.Th. Csokors lyrisches Werk, AUL-Flit, nr 5.

B. B r a n d y s, K. K u o z y Ń s k i, Eine polnische Reaktion auf Kindlers "Die zeitgenössische Literatur Österreichs", LuK, nr 161-162.

A. B r o Ń z e w s k a, Im Banne der schöpferischen Ohnmacht. Versuch einer Interpretation der Erzählung von Thomas Bernhard "Mitland in Stills", AUL-Flit, nr 5.

T. G l i w i Ń s k i, Zum Problem der affixalen Negation im Deutschen und Polnischen, [w:] Vergleichende Studien zur polnischen Sprache und Literatur, hrsg. von H. Jelitte, Frankfurt/M-Bern.

J. J a b ł k o w s k a, Max Frisch und der Frieden, AUL-Flit, nr 6.

J. J e z i o r s k i, Transformation und Zusammensetzung im Deutschen, AUL-Flit, nr 3.

J. J e z i o r s k i, Strukturmodelle der deutschen Nominalkomposita vom Typ "Substantiv + Substantiv", Ww, nr 4.

J. J e z i o r s k i, Rzeczownikowe złożenia nominalne języka niemieckiego i ich odpowiedniki w języku polskim, RKJ, t. 28.

J. J e z i o r s k i, Präpositionale Komposita des Deutschen und ihre polnischen Äquivalente, [w:] Vergleichende Studien zur polnischen Sprache und Literatur, Frankfurt/M-Bern.

J. J e z i o r s k i, Genitivische Nominalkomposita des Deutschen und ihre polnischen Äquivalente, [w:] Linguistische Studien.

Reihe A, Arbeitsberichte 102, Sprachwissenschaftliche Arbeiten der Germanistenkommission DDR-VRP, Berlin.

E. K o w a l s k a, Zur Kreation und Struktur des Mythos, AUL-Flit, nr 5.

W. K o w a l s k i, Das Aktiv im Deutschen und im Polnischen. [w:] Vergleichende Studien zur polnischen Sprache und Literatur, Frankfurt/M-Bern.

A. K o z ł o w s k i, Zur Funktion des Textes im Fremdsprachenunterricht, ZNUG, nr 3.

A. K o z ł o w s k i, Niektóre aspekty pracy z tekstem literackim na studiach germanistycznych, GW, t. 49.

K. K u c z y Ń s k i, Literatura Republiki Federalnej Niemiec w Polsce w latach 1949-1956, AUL-Flit, nr 5.

K. K u c z y Ń s k i, Zachodniemiecka literatura orientacji robotniczej i jej recepcja w Polsce, AUL-Flit, nr 5.

J. N i t e c k a, Zu einigen Problemen des intensiven Fremdsprachenunterrichts, AUL-Flit, nr 3.

M. O s t r o w s k i, Zum Landschaftsbild im Roman "Frost" von Thomas Bernhard, AUL-Flit, nr 6.

Cz. P ł u s a, Zur Problematik des Neuertums in dem Roman "Der Zauberberg" von Thomas Mann, AUL-Flit, nr 5.

M. P ó ł r o l a, Zur Struktur des Romans "Gruppenbild mit Dame" von Heinrich Böll, AUL-Flit, nr 5.

R. S a d z i Ń s k i, Präliminarien zur Analyse des deutschen Artikels, AUL-Flit, nr 3.

R. S a d z i Ń s k i, Komposition "Präposition + Substantiv" im Deutschen aus kontrastiver Sicht, ZfGL, nr 10.

R. S a d z i Ń s k i, Między językiem a metajęzykiem, "Cenowa", t. 2.

R. S a d z i Ń s k i, Immanentne cechy strony biernej w języku polskim i niemieckim, RKJ, t. 28.

R. S a d z i Ń s k i, Über ein valenztheoretisches Spezialproblem der Passivität im Deutschen und Polnischen, [w:] Vergleichende Studien zur polnischen Sprache und Literatur, Frankfurt/M-Bern.

R. S a d z i Ń s k i, Założenia gramatyki generatywnej Chomsky'ego i ich psycholingwistyczna weryfikacja, Biał. PTJ, t. 39.

R. S a d z i Ń s k i, Zur Wiedergabe der deutschen Artikel im Polnischen, [w:] Linguistische Studien. Reihe A, Arbeitsberichte 102, Sprachwissenschaftliche Arbeiten der Germanistenkommission DDR-VRP, Berlin.

M. Ś w i d e r e k a, Zur Dürer-Rezeption in der seelischen Landschaft des "Doktor Faustus" von Thomas Mann, AUL-Flit, nr 5.

M. Ś w i d e r s k a, Ingeborg Bachmanns Schwanken zwischen dem Süden und Norden. Zum Landschaftserlebnis bei I. Bachmann, AUL-Flit, nr 6.

A. T a r a n t o w i c z, Zur Umlautalternation im Deutschen, AUL-Flin, nr 3.

A. T a r a n t o w i c z, Zur allgemeinen Charakterisierung formbildender Alternationen im Deutschen und Polnischen, [w:] Vergleichende Studien zur polnischen Sprache und Literatur, Frankfurt/M-Bern.

Z. W e i g t, Untersuchungen zur Äquivalenzstruktur der deutschen Präposition "an" im Polnischen. Erste Untersuchungsergebnisse, [w:] Vergleichende Studien zur polnischen Sprache und Literatur, Frankfurt/M-Bern.

W. W i ś n i e w s k i, Huguenau oder der Geist der Epoche, AUL-Flit, nr 5.

1983

B. B r a n d y s, Das dramatische Werk von P. Th. Csokor, KN, nr 4.

T. G l i w i ń s k i, Zum Problem der "doppelten" Negation im Deutschen und Polnischen, AUL-Flin, nr 5.

J. J e z i o r s k i, Substantivische Nominalkomposita des Deutschen und ihre polnischen Entsprechungen, Wrocław.

J. J e z i o r s k i, Substantivische Kopulativkomposita des Deutschen und ihre Wiedergabe im Polnischen, AUL-Flin, nr 5.

J. J e z i o r s k i, Interferenzprobleme polnischer Muttersprachler bei der Bildung deutscher Substantivkomposita, ZfG, nr 1.

J. J e z i o r s k i, Zum Verhältnis zwischen Kompositum und Wortgruppe im Deutschen, AUL-Flin, nr 7.

J. J e z i o r s k i, Zur Wiedergabe der deutschen Possessivkomposita im Polnischen, GJ DDR-VRP.

A. K o ś z o w s k i, Praca z tekstem literackim na fakultatywnych zajęciach szkolnych języka niemieckiego, JOWSz, nr 1.

K. K u c z y ń s k i, Tematyka polska w literaturze austriackiej po 1945 r., [w:] Wiktorja Wiedeńska i stosunki polsko-austriackie 1683-1983, red. W. Ś l a d k o w e k i i A. W i t u k, Lublin.

K. K u c z y ń s k i, B. R o s n e r, Oskar Jan Tauschinski i Helene Lahr. Przyczynek do polsko-austriackich stosunków literackich, RL, nr 5.

R. S a d s i ń s k i, Zum Ursprung der Artikelkategorie im Deutschen, AUL-Flin, nr 5.

R. S a d s i ń s k i, Der bestimmte und unbestimmte Artikel. Zum Forschungsstand, AUL-Flin, nr 7.

R. S a d s i ń s k i, Determination des Substantivs. Zum Forschungsstand, AUL-Flin, nr 7.

R. S a d s i ń s k i, Zur statischen und dynamischen Valenz, GJ DDR-VRP.

A. T a r a n t o w i c z, Vokalalternationen im Deutschen und Polnischen, AUL-Flin, nr 5.

A. T a r a n t o w i c z, Konsonantenalternationen im Deutschen und Polnischen, AUL-Flin, nr 5.

A. T a r a n t o w i c z, Die Rolle der Alternationen in der Formbildung des Deutschen und des Polnischen, AUL-Flin, nr 7.

A. T a r a n t o w i c z, Zum Problem der Morphonologie, AUL-Flin, nr 7.

Z. W e i g t, Form und Stellung der Präpositionen im Deutschen und im Polnischen, AUL-Flin, nr 5.

A. T a r a n t o w i c z, Rektion der Präpositionen im Deutschen und im Polnischen, AUL-Flin, nr 5.

1984

B. B r a n d y s, Ingeborg Bachmann und die literarische Tradition Österreichs, AUL-Flit, nr 11.

B. B r a n d y s, K. K u c z y ń s k i, Ingeborg Bachmanns Aufnahme in der polnischen Literaturkritik, AUL-Flit, nr 11.

A. B r o n ż e w s k a, Neurotische Persönlichkeiten unserer Zeit. Einige Bemerkungen zu den Frauengestalten des epischen Werks von I. Bachmann, AUL-Flit, nr 11.

A. C z e c h o w s k a - B z a c h i e w i c z, Semantische Zusammenhänge zwischen imperativischen und konjunkionalen Konditionalsätzen im Polnischen und im Deutschen, AUL-Flin, nr 8.

J. J a b ło k o w s k a, Ingeborg Bachmanns "Malina" und Max Frisch' "Mein Name sei Gantenbein". Varianten derselben Geschichte, AUL-Flit, nr 11.

J. J e s z i o r a k i, Nominalkomposition im Deutschen als Ausdruck des engen Verhältnisses zwischen Wortbildung und Syntax, AUL-Flin, nr 8.

A. K o z ł o w s k i, Zum Problem der Textenteilung im linguistisch-methodischen Aspekt, AUL-Flin, nr 8.

A. K o z ł o w s k i, Lyrik im Fremdsprachenunterricht, LMN, t. 11.

A. K o z ł o w s k i, Einsatz der technischen Unterrichtsmittel bei der Textbehandlung, GJ DDR-VRP.

A. K o z ł o w s k i, Zastosowanie tekstów literackich w kształceniu językowym studentów neofilologii, DSzW, nr 4.

K. K u c z y ń s k i, Ingeborg Bachmanns Polenreise, AUL-Flit, nr 11.

K. K u c z y ń s k i, Stanisław Leonhard. W sześćdziesiątą rocznicę śmierci, SHS-G, t. 12.

K. K u c z y ń s k i, T. D u b i c k i, Polityczne aspekty kontaktów kulturalnych między Polską a NRD, AUL-Pol, nr 12.

M. O s t r o w s k i, Die Welt der "innerlichen Bewegung" in dem Prosa-band "Das dreißigste Jahr" von I. Bachmann, AUL-Flit, nr 11.

R. S a d z i ń s k i, Affirmative Negation. Zur Sprachphilosophie in der Lyrik Ingeborg Bachmanns, AUL-Flit, nr 11.

R. S a d z i ń s k i, Wort und Lexem, AUL-Flin, nr 8.

R. S a d z i ń s k i, Język jako azyl, Osnowa, nr 5-6.

R. S a d z i ń s k i, Od Łysej Góry do Kyffhäusera. "Osnowa", nr 7-8.

M. S w i d e r s k a, Einige Bemerkungen zum Thema: Ingeborg Bachmann und Ludwig Wittgenstein, AUL-Flit, nr 11.

A. T a r a n t o w i o z, Die deutschen und polnischen Vokalphoneme in konfrontativer Auffassung, AUL-Flin, nr 8.

A. T a r a n t o w i o z, Zur allgemeinen Charakteristik forsbildender Alternationen im Deutschen und Polnischen, AUL-Flin, nr 8.

Z. W y c h o w a n i e o, Zur Rolle der Übersetzung im Spracherwerb, AUL-Flin, nr 8.

1985

B. B r a n d y s, Csokor, "Życie Literackie", nr 18-19.

A. B r o n ż e w s k a, Bal poźmiertnych masek. Próba psychologicznej analizy powieści Thomasa Bernharda "Mróz", AUL-Flit, nr 13.

J. J e s i o r s k i, Die deutschen Nominalkomposita vom Typ "Verb + Substantiv" und ihre polnischen Entsprechungen, [w:] Grammatische Studien. Beiträge zur germanistischen Linguistik in Polen, Göttingen.

J. J e s i o r s k i, Die deutschen Nominalkomposita vom Typ "Adverb + Substantiv" und ihre polnischen Entsprechungen, AUL-Flin, nr 11.

J. J e s i o r s k i, Neerlandistiek aan de Universiteit Łódź, Vlaams-Poolse Tijdingen 1-2.

A. K o z ł o w s k i, Literaturoznawcze podstawy dydaktyki języków obcych, "Dydaktyka Szkoły Wyższej", nr 3-4.

A. K o z ł o w s k i, Dydaktyka literatury i jej powiązania z innymi naukami w świetle wybranych prac dydaktyków zachodniemieckich, "Dydaktyka Literatury", t. VII (współautor: J. M a r o h e w a).

A. K o z ł o w s k i, Adaptacje filmowe powieści J. W. Goethego, AUL-Flit, nr 13.

K. K u c z y ń s k i, Unbekannte Polenlieder. Ein Beitrag zu den deutsch-polnischen Beziehungen des XIX. Jahrhunderts, AUL-Flit, nr 13 (współautor: A. W i l l i).

K. K u c z y ń s k i, Heinrich Böll - Siegfried Lenz - Günter Grass w Polsce (1949-1979), AUL-Flit, nr 13.

K. K u c z y ń s k i, Zwischen Tradition und Gegenwart. Prof. Dr. habil. Norbert Honzka zum 50. Geburtstag, AUL-Flit, nr 13.

K. K u c z y ń s k i, O Polsce nad Renem, "Życie Literackie", nr 10.

K. K u c z y ń s k i, Bitwa o Grunwald. Rozmowa ze Svenem Ekdaalen, "Życie Literackie", nr 28.

J. M a r k o w i c z, Zu Sprache und Stil von Heinrich Böll anhand ausgewählter Erzählungen, AUL-Flin, nr 11.

M. O s t r o w s k i, Paul Rillas Essay "Heinrich Heine - heute". Versuch einer wirkungsethetischen Analyse, AUL-Flit, nr 13.

M. P ó ł r o l a, Arno Schmidts Typus der neuen Prosaform anhand "Aus dem Leben eines Fauns", AUL-Flit, nr 13.

M. P ó ł r o l a, Arno Schmidt als Kurzgeschichtenschreiber, AUL-Flit, nr 13.

Ch. P k u s a, Zur Technik des Erzählens im modernen Österreichischen Roman. Dargestellt an Oswald Wieners "Die Verbesserung von Mitteleuropa", AUL-Flit, nr 13.

R. S a d z i Ń s k i, Die Artikelkategorie im Deutschen - in Konfrontation mit dem Polnischen, [w:] Grammatische Studien. Beiträge zur germanistischen Linguistik in Polen, Göttingen.

R. S a d z i Ń s k i, Zum Gebrauch des Artikels in Funktionsverbgefügen, AUL-Flin, nr 11.

A. T a r a n t o w i o z, Zum Problem der Morphonologie, [w:] Grammatische Studien. Beiträge zur germanistischen Linguistik in Polen, Göttingen.

W. W i ś n i e w s k i, Erkenntnis- und Bewältigungssystem. Versuch der Zeitanalyse im Werk von Hermann Broch, AUL-Flit, nr 13.

Wykaz skrótów

Actes IVe Con.	- Actes IVe Congres de l'Association Internationale de Litterature Comparee, Fribourg-Mouton
AHM	- Arbeitskreis Heinrich Mann. Mitteilungsblatt
AUL-Flin	- Acta Universitatis Lodziensis. Folia Linguistica
AUL-Flit	- Acta Universitatis Lodziensis, Folia Litteraria
AUL-Pol.	- Acta Universitatis Lodziensis, Politologia
BF	- Biuletyn Fonologiczny
Biul. PTJ	- Biuletyn Polskiego Towarzystwa Językoznawczego
DaF	- Deutsch als Fremdsprache
DSzW	- Dydaktyka Szkoły Wyższej
GJ DDR-VRP	- Germanistisches Jahrbuch DDR-VRP
Gw	- Germanica Wratislaviensia
JOwSz	- Języki Obce w Szkole
KN	- Kwartalnik Neofilologiczny
LMN	- Lubelskie Materiały Neofilologiczne
LuK	- Literatur und Kritik

PP	- Przegląd Polonijny
Prace Pol.	- Prace Polonistyczne
PWA	- Polish Western Affairs
PZ	- Przegląd Zachodni
RKJ	- Rozprawy Komisji Językowej ZTN
RL	- Ruch Literacki
RRz	- Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP w Rzeszowie
SHS-G	- Studia Historica Slavo-Germanica
Spr. PTPN	- Sprawozdania PTPN
Sob.	- Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka
WV	- Wirkendes Wort
WZ der EMAU	- Wissenschaftliche Zeitschrift der E.-M.-Arndt- -Universität Greifswald. Gesellschafts- und Sprachwissenschaftliche Reihe
ZGL	- Zeitschrift für Germanistische Linguistik
ZfG	- Zeitschrift für Germanistik
ZNUG	- Zeszyty Naukowe Studium Praktycznej Nauki Ję- zyków Obcych Uniwersytetu Gdańskiego
ZNUJ-PJ	- Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prace Językoznawcze
ZNUŁ	- Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego
ZfSPh	- Zeitschrift für Slavische Philologie
ZRL	- Zagadnienia Rodzajów Literackich
ZŚ	- Zaranie Śląskie
ŻSzW	- Życie Szkoły Wyższej

Katedra Literatury Niemieckiej
Uniwersytetu Łódzkiego